

**Program
Wychowawczo-Profilaktyczny
Zespołu Szkół im. Henryka Sienkiewicza
w Grabowcu
w roku szkolnym 2023/2024**

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., poz. 483, z późn. zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., poz. 526).
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r., poz. 984, z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230).
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 900).
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 1119, z późn. zm.).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, z późn. zm.).
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 276, z późn. zm.).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r., poz. 1449).
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1280).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania i pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2022 r., poz. 1594).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu realizacji w szkołach środków towarzyszących o charakterze edukacyjnym, które służą prawidłowej realizacji programu dla szkół oraz upowszechniają wśród dzieci zdrowe nawyki żywieniowe (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 1302, z późn. zm.).
13. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
14. Statut Szkoły Podstawowej Zespołu Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu - stan prawny 19 czerwca 2023 r.
15. Statut 4-letniego Liceum Ogólnokształcącego Zespołu Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu - stan prawny 17 listopada 2023 r.

KIERUNKI REALIZACJI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA
w roku szkolnym 2023/2024:

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.
6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Spis treści:

Wstęp

1. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.
2. Ustalenie wartości uznawanych przez społeczność szkolną.
3. Model/sylwetka absolwenta.
4. Źródła informacji do opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego.
5. Wnioski z analizy danych.
6. Rekomendacje powstałe w wyniku przeprowadzonych diagnoz i czynników ryzyka w czerwcu i wrześniu 2023 r.
7. Cele ogólne programu.
8. Cele szczegółowe programu wychowawczo- profilaktycznego.
9. Adresaci programu.
10. Treści wychowawczo-profilaktyczne programu.
11. Kryteria efektywności.
12. Ewaluacja programu.

Wstęp

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, a także państwa, do którego obowiązków należy stworzenie właściwych warunków wychowania. Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia człowieka. Kluczowym celem szkoły jest wprowadzenie uczniów w świat wartości. Wychowanie do wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie dziecka.

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.

Wychowanie – wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocnione i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka – zespół działań uprzedzających, kształtujących spodziewany rozwój zjawisk poprzez wzmocnienie czynników chroniących przed rozwojem zagrożeń oraz osłabianie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów. Program profilaktyki w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania.

1. Charakterystyka środowiska wychowawczo-profilaktycznego.

Zespół Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu jest placówką publiczną prowadzoną przez Gminę Grabowiec. W szkole funkcjonują oddziały: przedszkolne, szkoły podstawowej oraz liceum ogólnokształcącego. Wszyscy nasi uczniowie mieszkają na wsi (30-40 km od miasta), a zatem dostęp do korzystania z różnych propozycji ośrodków kulturalnych mają utrudniony. Większa część rodziców utrzymuje się z pracy we własnym gospodarstwie rolnym. Wg danych statystycznych bezrobocie w Gminie Grabowiec wynosi ok. 12% i obejmuje 75% rodzin z terenu Gminy, a z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej korzysta ok. 10 % mieszkańców. Innymi problemami jakie obserwuje się na terenie Gminy Grabowiec są zwiększająca się liczba rodziców wyjeżdżających do pracy za granicę oraz coraz mniejsza liczba rodzin pełnych (źródła: <http://lublin.stat.gov.pl>, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Grabowiec na lata 2016-2023). Analizując sytuację ekonomiczną Gminy Grabowiec należy stwierdzić, że jest to gmina o dominującej funkcji rolniczej. Dla większości mieszkańców gminy ważnym źródłem utrzymania jest rolnictwo. Produkcja przemysłowa jest znikoma i jest funkcją uzupełniającą. Produkcja rolna dominuje jako miejsce zatrudnienia i źródło dochodów. Gospodarstwa rolne zajmujące się produkcją żywności w postaci surowców, jak i finalnych produktów spożywczych. Profil gospodarczy Gminy Grabowiec kształtowany jest w dużym stopniu i uzależniony od rozwoju sektora małych i średnich firm. Poziom rozwoju ekonomicznego jest dość niski. Większość podmiotów gospodarki na terenie gminy stanowiło własność osób fizycznych.

2. Ustalenie wartości uznawanych przez społeczność szkolną

Wartości, które szkoła będzie rozwijać u uczniów sprzyjają realizacji głównych założeń Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. Odzwierciedlają one naczelną wartości uznawane przez uczniów, rodziców i nauczycieli. „Wychowujemy uczniów w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, humanistycznych wartości, patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej” (Misja szkoły, Statut Szkoły Podstawowej w Grabowcu i Liceum Ogólnokształcącego w Grabowcu).

Tymi wartościami przede wszystkim są:

- udane życie rodzinne,
- miłość,

- przyjaźń,
- uczciwość,
- tolerancja i umiejętność współżycia w grupie,
- dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- poszanowanie godności ludzkiej,
- dobre wykształcenie,
- interesująca oraz dobrze płatna praca,
- szacunek dla drugiego człowieka,
- patriotyzm i naród,
- szacunek do języka, kultury, historii i tradycji narodowej,
- dbałość o środowisko naturalne.

3. Model absolwenta

Celem niemal każdej szkoły jest uzyskanie jak najlepszych wyników w sferze edukacyjnej i sferze wychowawczej. Do tego ideału dąży również nasz zespół. Fundamentem tworzenia programu wychowawczo-profilaktycznego jest wizerunek absolwenta.

Model absolwenta Zespołu Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Grabowcu

1. Absolwent zespołu to obywatel Europy XXI wieku, który:
  - a. w swoim postępowaniu dąży do prawdy,
  - b. jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych,
  - c. posługuje się sprawnie dwoma językami obcymi,
  - d. wykorzystuje najnowsze techniki multimedialne,
  - e. wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów,
  - f. jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
2. Absolwent zespołu to młody obywatel, który zna historię, kulturę oraz tradycję swojego regionu i narodu.
3. Absolwent zespołu to człowiek:
  - a. umiejąco rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole,

- b. twórczo myślący,
  - c. umiejący skutecznie porozumiewać się,
  - d. umiejący stale uczyć się i doskonalić,
  - e. umiejący planować swoją pracę i ją organizować.
4. Absolwent zespołu to człowiek tolerancyjny, dbający o bezpieczeństwo własne i innych, aktywny, ciekawy świata, uczciwy i prawy, przestrzegający prawa, kulturalny, obowiązkowy, samodzielny, promujący zdrowy styl życia.

4. Źródła informacji do opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracowany został na podstawie diagnozy potrzeb szkoły, środowiska uczniów, ich rodzin. Diagnozy problemów wychowawczo-dydaktycznych dokonano na podstawie analizy zasobów szkoły oraz występujących zagrożeń, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym.

Do diagnozy wykorzystano:

- wnioski z diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących;
- wnioski z diagnozy poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole;
- wnioski z diagnozy funkcjonowania zespołów klasowych przeprowadzonych przez wychowawców;
- wnioski z realizacji zadań zespołów: wychowawczych, ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, przedmiotowych;
- wyniki z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora;
- wnioski z realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły dotyczące zarówno współpracy z rodzicami, jak i funkcjonowania uczniów na terenie szkoły i poza nią;
- spostrzeżenia i obserwacje wychowawców;
- wywiady z nauczycielami;
- obserwacje zachowań uczniów;
- rozmowy z rodzicami;
- podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

Treści szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły oraz szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględniają wymagania opisane w podstawie programowej.

5. Wnioski z analizy danych.

Charakterystyka środowiska szkolnego:

- W roku szkolnym 2022/2023 Szkoła Podstawowa w Grabowcu liczy 293 uczniów. W klasach I – III uczy się łącznie 77 uczniów, a w klasach IV – VIII 129 uczniów oraz 87 uczniów w Liceum Ogólnokształcącym. Do szkoły uczęszczają zarówno uczniowie wykazujący uzdolnienia: sportowe, muzyczne, plastyczne, matematyczne, polonistyczne, językowe, jak i mający trudności wynikające z: nieprawidłowości rozwojowych, tj.: dysleksji, dysgrafii, dysortografii, niepełnosprawności intelektualnej, zaburzeń przetwarzania słuchowego, wad wymowy, deficytu uwagi ADD, zespołu nadpobudliwości psychoruchowej ADHD, zaburzeń zachowania i emocji. Szkoła zapewnia wszystkim uczniom możliwości do optymalnego rozwoju, jak też specjalistyczną opiekę psychologiczno-pedagogiczną. Organizuje pracę dydaktyczno-wychowawczą dostosowaną do potrzeb i predyspozycji uczniów. W swojej ofercie zapewnia zajęcia rozwijające zainteresowania zarówno sportowe, jak i przedmiotowe, zajęcia kreatywne oraz wspomagające w przezwyciężaniu trudności szkolnych. Uczniowie mają też zapewnioną opiekę świetlicy, gdzie organizowane są zajęcia świetlicowe z uwzględnieniem potrzeb uczniów dojeżdżających do placówki. Zapewnione są też posiłki w stołówce szkolnej.
- Analiza dokumentacji szkolnej wskazuje na przeciętną frekwencję uczniów na zajęciach. Jest niewielka grupa uczniów, którzy posiadają niską frekwencję, niejednokrotnie poniżej 50 % z niektórych przedmiotów. Przewaga bardzo dobrych i dobrych ocen z zachowania a także ocen wzorowych pokazuje, że większość uczniów nie stwarza poważnych problemów wychowawczych. Nauczyciele mają jednak zastrzeżenia do kultury i zachowania niektórych uczniów na lekcjach (są to ciągle ci sami uczniowie). Zdarzają się rozmowy nie związane z tematem lekcji i brak reakcji na upomnienia nauczyciela. Niepożądane zachowania pojawiają się także podczas przerw, na stołówce i w czasie oczekiwania na autobus szkolny. Duża część uczniów nie odnosi się do siebie z należyty szacunkiem. Powszechnym zjawiskiem jest

używanie przez nich przezwisk, wyzwisk, obelg, wulgaryzmów. Często popadają w konflikty, często także próbują je sami rozwiązać w sposób nieakceptowalny społecznie (za pomocą siły).

- Uczniowie klas młodszych podczas przerw międzylekcyjnych nie zachowują należytej ostrożności w zabawie. Są uczniowie, którzy nie słuchają poleceń nauczycieli, nie przestrzegają zasad przebywania w świetlicy szkolnej.
- Innym zauważalnym problemem jest niska aktywność edukacyjna uczniów na poszczególnych lekcjach - tzw. „milczące klasy”, ignorowanie poleceń i próśb nauczyciela oraz wypalenie szkolne uczniów.
- Słabą stroną naszych uczniów jest niska motywacja do nauki. Dzieci nie pracują systematycznie, zapominają o pracach domowych, nie biorą aktywnego udziału w zajęciach. Nie zależy im na osiąganiu wyższych wyników. Potwierdzeniem spostrzeżeń nauczycieli są niskie wyniki z egzaminów ósmoklasistów. Dlatego nauczyciele podkreślają potrzebę poszukiwania właściwych metod i strategii motywowania uczniów do nauki, skutecznych technik uczenia się oraz konieczność współpracy w tym zakresie z rodzicami.
- Do aktualnych problemów występujących wśród uczniów należy także zaliczyć: niewystarczającą aktywność fizyczną oraz bardzo niski poziom czytelnictwa.
- Nasi wychowankowie angażują się w różne akcje charytatywne, zbiórki pieniężne, ochronę środowiska naturalnego. Działają w szkolnych organizacjach tj.: PCK, wolontariat, samorząd szkolny oraz pozaszkolnych.
- Relacje pomiędzy uczniami - w opinii wychowawców - są prawidłowe lub poprawne, choć występują przypadki wyśmiewania, obmawiania, wykluczania kogoś z grupy, przezywania, popychania, stosowania agresji słownej i fizycznej, także agresji i przemocy w Internecie. W niektórych zespołach klasowych dochodzi do nieporozumień na tle relacji rówieśniczych związanych między innymi z izolowaniem niektórych uczniów lub izolowaniem się pojedynczych uczniów od klasy.
- Z informacji uzyskanych od pedagoga i psychologa szkolnego wynika, że w szkole zdarzają się problemy związane z niewłaściwymi relacjami pomiędzy uczniami spowodowane: odmiennym zdaniem na różne tematy, trudnościami w opanowaniu emocji, chęci zaimponowania innym, zazdrości, braku akceptacji czy chęci dominacji. Dzieci zgłaszają konflikty koleżeńskie, w wyniku których niekiedy dochodzi do przejawów agresji słownej i fizycznej. Pojawiające się

problemy w relacjach rówieśniczych są na bieżąco rozwiązywane. Pomimo tego uczniowie wymagają ciągłej pracy nad budowaniem satysfakcjonujących ich kontaktów koleżeńskich.

- W aspekcie występowania zagrożeń związanych z uzależnieniami nie występują wśród uczniów sytuacje picia alkoholu lub bycia pod wpływem środków psychoaktywnych. Uczniowie szkoły podstawowej mają epizody związane z posiadaniem papierosów lub e-papierosów oraz próby palenia.
- Bardzo często obserwuje się fakt nadmiernego korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych, bądź tabletów w celach rozrywkowych, tj. granie w gry, korzystanie z Internetu, korzystania z różnych komunikatorów.
- W celu poprawy bezpieczeństwa uczniów zainstalowany został monitoring wizyjny obejmujący większość korytarzy i wejść głównych. Na przerwach dyżurami objęte są wszystkie korytarze szkolne. Wdrożono także wszelkie procedury związane z COVID-19 oraz sytuacjami zagrażającymi bezpieczeństwu.

Diagnoza i analiza dokumentacji pozwoliła wyodrębnić główne czynniki ryzyka i czynniki chroniące.

Do **czynników chroniących** możemy zaliczyć:

- pozytywny stosunek uczniów do nauczycieli oraz szkoły;
- atmosfera życzliwości oraz zrozumienia panująca w szkole, prawidłowe relacje uczniów, rodziców oraz nauczycieli;
- wysoki stopień poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole;
- udział społeczności szkolnej w różnorodnych obchodach, tradycjach oraz uroczystościach organizowanych w środowisku lokalnym; kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły;
- nauczyciele angażujący się w nauczanie, wychowanie i profilaktykę, reagujący w sytuacjach trudnych; poszukujący nowatorskich metod pracy;
- przynależność do grupy rówieśniczej reprezentującej negatywny stosunek do picia alkoholu oraz używania narkotyków;
- posiadanie wiedzy na temat konsekwencji działań związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych;

- posiadanie wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego trybu życia;
- posiadanie zdolności do samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych występujących w środowisku rówieśniczym;
- zaangażowanie uczniów i ich rodziców w akcje charytatywne, działania wolontariatu;
- silna więź z rodzicami, wspólne spędzanie czasu, rozmowy o wydarzeniach dnia codziennego;
- monitorowanie przez rodziców czasu spędzanego przez dziecko wieczorem poza domem;
- wspierający rodzice zaangażowani w sprawy dziecka;
- indywidualne zainteresowania i pasje, w tym systematyczny udział w dodatkowych zajęciach;
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych;
- wsparcie oferowane uczniom przez psychologa, pedagoga, pedagoga specjalnego, logopedę, doradcę zawodowego;
- sprawnie funkcjonująca świetlica szkolna;
- współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły tj.: PPP, GOPS, GKRPA, Policja, Sąd Rodzinny, fundacje.

Czynniki ryzyka w naszym środowisku:

- przebywanie w środowisku młodzieżowym, w którym pali się papierosy i e-papierosy;
- stosowanie innych używek (np. alkohol, narkotyki) przez znajomych dorosłych z miejsca zamieszkania;
- obojętność uczniów wobec zażywających różne substancje psychoaktywne;
- uzależnienia w rodzinie lub zachowania ryzykowne wśród rodzeństwa;
- wulgarne słownictwo, agresywne zachowania uczniów na terenie szkoły, bądź w jej pobliżu;
- Internet jako źródło negatywnych bodźców, postaw, frustracji i niebezpieczeństw, hejt;
- niekontrolowany dostęp do Internetu w domu, gier komputerowych oraz serwisów społecznościowych sprzyjających występowaniu zjawiska cyberprzemocy;
- brak pomysłu na nudę, codzienna monotonia, zbyt długie granie w gry komputerowe oraz nadmierna ilość czasu spędzanego z użyciem telefonu komórkowego;
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych;

- brak życiowych aspiracji, motywacji do nauki i działania, realizacji marzeń, wyznaczania i osiągnięcia celów życiowych;
- nieprawidłowe wzorce postaw rodziców (niezaradność życiowa, brak zainteresowań);
- duże grono rodziców niezaangażowanych wystarczająco w proces wychowania swoich dzieci;
- niewystarczająca, nie zawsze skuteczna kontrola dziecka przez rodzica;
- stosowanie istniejących zasad w sposób wybiórczy;
- rosnąca liczba rodziców wyjeżdżających do pracy za granicę,
- rosnąca liczba rodzin niepełnych, patchworkowych.

6. Rekomendacje powstałe w wyniku ewaluacji programu i diagnoz przeprowadzonych w czerwcu i wrześniu 2023 r.

1. Utrwalać u uczniów świadome respektowanie reguł sanitarnych oraz wszelkich procedur bezpieczeństwa.
2. Wdrażać do przestrzegania zasad higieny osobistej.
3. Eliminować niewłaściwe zachowania na lekcjach i w czasie przerw. Przestrzegać procedur postępowania i regulaminów klasowych.
4. Dbać o kulturę języka, eliminować wulgaryzmy.
5. Uczyć asertywności, rozwiązywania konfliktów w sposób akceptowalny społecznie.
6. Kształtować empatię w celu wyeliminowania z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej.
7. Wzbudzać poczucie przynależności do grupy. Odbudowanie i umocnienie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja).
8. Propagować czytelnictwo.
9. Poznawać ucznia w sposób globalny - także pod kątem jego środowiska rodzinnego oraz rówieśniczego - (zwykle rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów).
10. Angażować rodziców do aktywnego włączania się w życie klasy, organizację imprez szkolnych, akcje i kampanie społeczne oraz realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
11. Promować bezpieczne i wartościowe formy spędzania czasu wolnego, w tym działania szkoły integrujące rodziców i dzieci.

12. Kształtować postawy patriotyczne, szlachetności, zaangażowania społecznego, wrażliwości na prawdę i dobro oraz odpowiedzialności za środowisko naturalne.
13. Rozbudzać ciekawość poznawczą oraz motywację do nauki. Walczyć z poczuciem bezradności.
14. Zachęcać do działania, wyznaczania i osiągnięcia celów życiowych, realizacji marzeń.
15. Budować aspiracje uczniów dotyczące ich edukacji a w przyszłości kariery zawodowej.
16. Wzmacniać umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym, zapobiegać cyberprzemocy.
17. Poszerzać wiedzę uczniów na temat konsekwencji nadużywania multimediów (uzależnienia cyfrowe).
18. Zachęcać rodziców do zwiększonej kontroli nad dziećmi w zakresie korzystania z Internetu w domu.
19. Motywować rodziców do większego zaangażowania w proces wychowawczy.
20. Przeciwdziałać używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów.
21. Podejmować działania profilaktyczne i wychowawcze wynikające z bieżących potrzeb społeczności szkolnej.
22. Doceniać w większym stopniu wysiłek uczniów, którzy osiągnęli sukces na miarę swoich możliwości.

7. Główne cele profilaktyki i wychowania

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym wrażliwości, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, odpowiedzialności za środowisko naturalne. Wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
3. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
4. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
5. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość.
6. Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.

7. Wpieranie rozwoju intelektualnego np. poprzez rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość; rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
8. Zachęcanie do aktywnego i zdrowego stylu życia.
9. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość; ukierunkowanie ucznia ku wartościom.
10. Upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, i sytuacji nadzwyczajnych, w tym zagrożeń wynikających z COVID-19, konfliktu zbrojnego na Ukrainie.
11. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.

8. Cele szczegółowe Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

1. Rozwijanie u uczniów poczucia własnej wartości i szacunku do innych osób.
2. Tworzenie życzliwej atmosfery w duchu tolerancji.
3. Angażowanie rodziców do aktywnego włączania się w życie szkoły.
4. Kształtowanie osobowości poprzez wskazywanie właściwych postaw wobec siebie i innych ludzi.
5. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
6. Przygotowanie do życia w społeczeństwie i aktywnego udziału w nim.
7. Rozwijanie kompetencji społecznych m.in. kreatywności, innowacyjności, przedsiębiorczości.
8. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.
9. Zapobieganie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.
10. Przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych przez uczniów.
11. Stosowanie profilaktyki uzależnień od gier komputerowych, Internetu.
12. Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym (cyberprzemoc).
13. Promowanie zdrowego stylu życia oraz postaw proekologicznych.

9. Adresaci Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły

Uczniowie:

1. mają prawo do bezpłatnej i powszechnej nauki;
2. systematycznie i aktywnie uczestniczą w zajęciach edukacyjnych oraz w życiu szkoły;
3. korzystają z oferty zajęć dodatkowych i specjalistycznych;
4. rozwijają swoje zainteresowania, zdolności i talenty;
5. szanują symbole narodowe i religijne, sztandar Zespołu Szkół, dbają o własne bezpieczeństwo, życie, zdrowie i higienę oraz rozwój, wystrzegają się wszystkich szkodliwych nałogów;
6. godnie i kulturalnie zachowują się w szkole i poza nią;
7. przestrzegają zasad kultury i norm obowiązujących w życiu społecznym;
8. troszczą się o mienie szkoły i jej estetyczny wygląd;
9. respektują postanowienia statutu szkoły;
10. przestrzegają wszelkich zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole;
11. stosują się do regulaminów pracowni, klasopracowni, sal gimnastycznych, siłowni, stołówki, świetlicy i innych;
12. mają prawo do prywatności oraz wyrażania swoich poglądów i opinii;
13. reprezentują szkołę w konkursach, zawodach i innych imprezach zgodnie ze swoimi możliwościami i umiejętnościami.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są także następujący adresaci programu:

Rodzice:

1. mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one w sprzeczności z prawami dziecka;
2. znają i akceptują Program Wychowawczo-Profilaktyczny proponowany przez szkołę;
3. wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
4. wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
5. uczestniczą w podejmowaniu różnych decyzji istotnych dla pracy szkoły: Rada Rodziców, rady klasowe rodziców, indywidualne inicjatywy rodziców;
6. aktywnie uczestniczą w życiu szkoły poprzez:

- a) systematyczne spotkania z nauczycielami,
- b) zebrania ogólne rodziców, Rady Rodziców spotkania z dyrektorem szkoły,
- d) pedagogizację rodziców;
- e) zapoznanie rodziców z:
  - zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno – wychowawczymi w danej klasie i szkole,
  - przepisami dotyczącymi zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów,
  - organizacją opieki psychologiczno-pedagogicznej, harmonogramem zajęć pozalekcyjnych i specjalistycznych organizowanych przez szkołę,
  - statutem szkoły.

Wychowawcy klas:

1. dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
2. wspierają rozwój uczniów;
3. prowadzą dokumentację nauczania;
4. realizują Program Wychowawczo – Profilaktyczny;
5. koordynują pracę wychowawczo – profilaktyczną w zespole klasowym;
6. dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
7. koordynują pomoc psychologiczno – pedagogiczną;
8. integrują i kierują zespołem klasowym;
9. nadzorują realizację obowiązku nauki/obowiązku szkolnego;
10. promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
11. inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
12. współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
13. współpracują z rodzicami; włączają ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
14. współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, logopedą, doradcą zawodowym.

Nauczyciele:

1. oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;

2. odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjść i wyjazdów szkolnych; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
3. wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
4. inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
5. kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
6. reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
7. dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
8. wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
9. współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
10. proponują uczniom pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią;
11. realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły.

Pedagog specjalny:

1. Współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:
  - a) rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami;
  - b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, dostosowaniu sposobów i form pracy;
  - c) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;
  - d) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów.
2. Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami.
3. Współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami.

Pedagog/psycholog:

1. Diagnostuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów.
2. Uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów.
3. Zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach.
4. Współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego.
5. Zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów.
7. Współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych.
8. Współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.
9. Wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, udziela im wsparcia.
10. Aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych.
11. Promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Samorząd Uczniowski:

1. wnioskuję i opiniuję we wszystkich sprawach szkoły w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów;
2. jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
3. uczestniczy w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły Podstawowej, Statut Liceum Ogólnokształcącego, Program Wychowawczo – Profilaktyczny);
4. współtworzy społeczność szkolną i wykorzystuje swe prawo do samorządności;
5. reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
6. współorganizuje imprezy i akcje szkolne.

10. Treści wychowawczo – profilaktyczne programu.

W oparciu o diagnozę potrzeb środowiska szkolnego, wartości uznane przez społeczność szkolną i model absolwenta Zespołu Szkół w Grabowcu opracowano strategię działań wychowawczo - profilaktycznych szkoły przewidzianych do realizacji w roku szkolnym 2023/2024. Uwzględniono także kierunki realizacji polityki oświatowej na bieżący rok szkolny

Działalność wychowawcza

Kreowanie przyjaznego klimatu szkoły.				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki
<i>Działania mające na celu budowanie szkolnej wspólnoty opartej na dobrych relacjach nauczycieli, rodziców i uczniów.</i>	Utrzymywanie częstych kontaktów wychowawcy z uczniami, za pośrednictwem różnych środków komunikacji.	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Angażowanie rodziców do aktywnego włączania się w życie klasy, organizację imprez szkolnych, wycieczek.	wychowawcy	rodzice	uniwersalna
	Wykorzystanie mediacji jako narzędzia do rozwiązywania ewentualnych konfliktów w sposób akceptowalny społecznie.	wychowawcy pedagog psycholog	uczniowie rodzice nauczyciele	wskazująca
	Kształtowanie integralnych działań wychowawczych szkoły i rodziny: <ul style="list-style-type: none"> • regularne zebrania z rodzicami, • indywidualne spotkania i rozmowy rodziców z nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, • pedagogizacja rodziców na zebraniach ogólnych i klasowych, • Dzień Profilaktyki. 	wychowawcy nauczyciele pedagog psycholog	uczniowie rodzice	uniwersalna
	Stałe dyżury konsultacyjne dla uczniów i rodziców.	nauczyciele, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, doradca zawodowy	uczniowie rodzice	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

<i>Tworzenie przyjaznej atmosfery w klasie i szkole.</i>	Prowadzenie zajęć integrujących zespół klasowy, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego. Przeprowadzenie reintegracji w klasach według rozpoznanych potrzeb.	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Integrowanie uczniów na poziomie klas równoległych i szkoły spotkania, wyjazdy integracyjne.	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Upowszechnienie idei akceptacji różnorodności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uczenie wzajemnego szacunku, tolerancji dla inności, koleżeństwa.	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Zorganizowanie tzw. „Skrzynki uczniowskiej” – sposób na anonimowe zgłaszanie problemów dotyczących relacji nauczyciel-uczeń, uczeń-uczeń, uczeń-pracownik szkoły.	SU	uczniowie	uniwersalna
	Możliwość interwencji u Rzecznika Praw Ucznia.	Rzecznik Praw Ucznia	uczniowie	uniwersalna
Kształtowanie postaw społecznych. Wolontariat.				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki
<i>Kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych.</i>	Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, regulaminami, szkolnymi procedurami bezpieczeństwa, w tym procedurami dotyczącymi COVID -19 (w formie prezentacji, pogadanek) oraz konsekwentne ich przestrzeganie.	wychowawcy wszyscy nauczyciele	uczeń wszyscy nauczyciele	uniwersalna
	Stała obserwacja uczniów i korygowanie nieodpowiedzialnych zachowań (indywidualne rozmowy, pogadanki w klasach, konsultacje z pedagogiem i psychologiem oraz specjalistami z zewnątrz).	wychowawcy wszyscy nauczyciele psycholog	uczeń	selektywna

Program wychowawczo-profilaktyczny

		pedagog		
<i>Kształtowanie postawy otwartości na drugiego człowieka i jego potrzeby.</i>	Realizacja zadań Szkolnego Koła Wolontariatu. Udział uczniów w szkolnych, regionalnych i ogólnopolskich akcjach społecznych, charytatywnych na rzecz ludzi potrzebujących.	opiekun szkolnego koła wolontariatu	uczniowie rodzice	uniwersalna
	Prowadzenie zajęć o charakterze prospołecznym, rozwijających empatię.	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Zorganizowanie warsztatów na temat równości, tolerancji i szacunku do innych bez względu na kolor skóry, pochodzenie, przekonania.	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Upowszechnianie Konwencji Praw Dziecka w formie: <ul style="list-style-type: none"> • pogadanek na zajęciach z wychowawcą, • gazetek informacyjnych, • realizacji projektów, • omawianie bieżących wydarzeń w kontekście respektowania tych praw. 	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
<i>Rozumienie i respektowanie obowiązujących norm społecznych oraz nawiązywanie prawidłowych relacji w oparciu o wartości.</i>	Wdrażanie uczniów do pracy grupowej oraz zdrowego współzawodnictwa w czasie zajęć.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Zapoznanie uczniów z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju.	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Stosowanie na zajęciach samooceny oraz oceny koleżeńskiej w celu sprawiedliwego i uczciwego oceniania działań, a także zachowania własnego i innych ludzi.	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Integracja zespołu klasowego poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • wspólne działania (wycieczki, zabawy, projekty). • prowadzenie mediacji w przypadku sytuacji konfliktowej, • rozmowy interwencyjne. 	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna wskazująca

Program wychowawczo-profilaktyczny

Uczenie zasad samorządności i demokracji. Zachęcanie uczniów do działalności na rzecz klasy i szkoły.	Wybory do Samorządu Uczniowskiego oraz wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności.	opiekun SU wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Aktywny udział uczniów w pracach samorządów klasowych i Samorządu Uczniowskiego.	opiekun SU wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Współpraca ze Szkolnym Rzecznikiem Praw Ucznia.	samorząd uczniowski wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Zapoznanie rodziców z głównymi aktami i programami szkoły oraz współpraca przy ich tworzeniu. Uwzględnienie propozycji Rady Rodziców przy tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i organizacji imprez szkolnych.	dyrektor wychowawcy	rodzice	uniwersalna
	Zapoznanie z pracą Urzędu Gminy w Grabowcu, np. wycieczka, rozmowa z pracownikami, spotkanie z wójtem gminy.	wychowawcy nauczyciele wos	uczniowie	uniwersalna
Propagowanie pozytywnych wzorów społecznych.	Organizowanie spotkań z ludźmi reprezentującymi ważne dla społeczeństwa wartości.	wychowawcy nauczyciele wos	uczniowie	uniwersalna
	Omawianie cech bohaterów na podstawie lektur. Zapoznajanie uczniów z postaciami, będącymi wzorcami moralnymi.	wychowawcy nauczyciele j. polskiego	uczniowie	uniwersalna
	Organizacja Dnia Uśmiechu i Życzliwości.	pedagog, pedagog specjalny, psycholog	uczniowie	uniwersalna
Budowanie świadomości i przynależności narodowej oraz kształcenie do wartości.				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki

Program wychowawczo-profilaktyczny

<p><i>Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i wspólnoty narodowej. Kształtowanie postawy patriotycznej.</i></p>	<p>Organizowanie i udział uczniów w uroczystych obchodach świąt państwowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rocznica wybuchu II wojny światowej, • Narodowe Święto Niepodległości, • rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja. 	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele</p>	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele</p>	<p>uniwersalna</p>
	<p>Udział uczniów w uroczystych obchodach rocznic ważnych wydarzeń historycznych, w tym lokalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rocznica napaści Związku Radzieckiego na Polskę, • rocznica wysiedlenia Grabowca i okolic, • rocznica pacyfikacji Grabowca. • obchody świąt państwowych i rocznic ważnych wydarzeń historycznych, aktywny udział: Rocznicą Odzyskania Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja, • „Chwała bohaterom” - porządkowanie miejsc pamięci narodowej i mogił żołnierskich, • organizacja wycieczek edukacyjnych w ramach programu „Poznaj Polskę: • wyjazdy edukacyjne do Miejsc Pamięci Narodowej. 	<p>wyznaczeni nauczyciele</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>
	<p>Pamięć o bohaterach poprzez porządkowanie lokalnych miejsc pamięci narodowej i mogił żołnierskich.</p>	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>
	<p>Udział uczniów w konkursach, akcjach i projektach (szkolnych, lokalnych, międzyszkolnych, ogólnopolskich) o tematyce historycznej i patriotycznej.</p>	<p>wychowawcy wszyscy nauczyciele</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>

Program wychowawczo-profilaktyczny

	Przybliżanie uczniom sylwetek bohaterów narodowych w ramach lekcji historii, j. polskiego oraz zajęć z wychowawcą.	wychowawcy nauczyciele historii nauczyciele j. polskiego	uczniowie	uniwersalna
	Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, a także w czasie uroczystości szkolnych.	wychowawcy wszyscy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Wskazywanie wartości i postaw patriotycznych na podstawie omawianych utworów literackich i wydarzeń historycznych.	nauczyciele historii nauczyciele j. polskiego	uczniowie	uniwersalna
	Zwiedzanie najciekawszych zakątków naszej gminy w formie pieszych i autokarowych wycieczek, rajdów rowerowych, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • Góra Zamkowa, • rezerwat przyrody Wygon Grabowiecki, • pomnik przyrody nieożywionej „Łza Księżniczki”, • Grabowczyk. 	wychowawcy wszyscy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Uczestniczenie w życiu kulturalnym regionu poprzez udział w lokalnych imprezach kulturalnych.	nauczyciele	uczniowie nauczyciele rodzice	uniwersalna
<i>Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i szkoły.</i>	Kultywowanie tradycji szkoły poprzez organizowanie imprez, uroczystości klasowych i szkolnych, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • Dzień Patrona Szkoły, • Dzień Edukacji Narodowej, • obchody Dnia Matki i Dnia Ojca, • Dzień Dziecka, • ślubowanie uczniów klas I, • wigilie klasowe, • klasowy Dzień Chłopaka i Dzień Kobiet. 	wychowawcy wyznaczeni nauczyciele samorząd uczniowski	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

	Prowadzenie kroniki szkolnej. Dokumentowanie najważniejszych momentów z życia szkoły.	opiekun kroniki szkolnej	uczniowie nauczyciele absolwenci szkoły rodzice	uniwersalna
Poznanie i pielęgnowanie kultury i tradycji polskiej.	Organizowanie wycieczek edukacyjnych, których celem jest poznanie miejsc związanych z historią i kulturą narodu.	wszyscy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Wyjazdy do muzeów, skansenu, teatru, na koncerty.	wszyscy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Organizowanie imprez, uroczystości klasowych i szkolnych, m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • andrzejki, • jasełka bożonarodzeniowe, • wigilie klasowe, • bal karnawałowy. 	wychowawcy nauczyciele katecheci nauczyciel muzyki	uczniowie	uniwersalna
	Przybliżanie uczniom sylwetek polskich pisarzy, malarzy, muzyków, reżyserów, noblistów.	wychowawcy nauczyciele nauczyciele światlicy bibliotekarze	uczniowie	uniwersalna
	Udział uczniów i nauczycieli w Narodowym czytaniu „Nad Niemnem” E. Orzeszkowej, - organizacji konkursów czytelniczych: Mistrz Czytania – konkurs czytelniczy.	odpowiedzialni nauczyciele	uczniowie społeczność lokalna	uniwersalna
	Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi, m.in.: twórcami ludowymi, pisarzami.	wychowawcy nauczyciele bibliotekarze	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

	Organizowanie wystaw tematycznych, np. tradycje bożonarodzeniowe i wielkanocne.	nauczyciele świątlicy nauczyciel plastyki samorząd uczniowski	uczniowie	uniwersalna
<i>Dbłość o piękno i czystość mowy polskiej.</i>	Organizowanie i udział uczniów w konkursach recytatorskich i ortograficznych.	nauczyciele j. polskiego nauczyciele świątlicy bibliotekarze	uczniowie	uniwersalna
	Pogadanki na godzinach wychowawczych na temat: Wulgaryzmy – moda, czy brak kultury?	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
<i>Kształtowanie wartości uniwersalnych.</i>	Zajęcia z wychowawcą kształtujące postawę tolerancji.	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Prezentowanie sylwetek wybitnych osobowości z wyrazistym akcentowaniem ich szacunku dla uniwersalnych wartości.	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Dobór treści programowych z poszczególnych przedmiotów do prezentacji różnych postaw, ocen i zachowań ludzi.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Udział uczniów w rekolekcjach, pielgrzymkach.	katecheci wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Organizacja Dnia Tolerancji.	pedagog, pedagog specjalny, psycholog	uczniowie	uniwersalna
<i>Szkolny wzór – Henryk Sienkiewicz – nasz patron.</i>	Przybliżenie sylwetki Henryka Sienkiewicza na lekcjach oraz zajęciach świątlicowych i bibliotecznych.	wychowawcy nauczyciele nauczyciele świątlicy bibliotekarze	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

	Przygotowanie gazetek ściennych i wystaw poświęconych patronowi szkoły.	wychowawcy nauczyciele bibliotekarze koordynator ds. związanych z patronem szkoły	uczniowie	uniwersalna
	Organizowanie konkursów plastycznych, czytelniczych, recytatorskich oraz wiedzy związanych z życiem i twórczością Henryka Sienkiewicza.	koordynator ds. związanych z patronem szkoły bibliotekarze nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Odwiedzanie muzeów i miejsc związanych z patronem szkoły.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Współpraca ze szkołami noszącymi imię Henryka Sienkiewicza w formie realizacji projektów i konkursów międzyszkolnych, udziału delegacji szkoły w uroczystościach poświęconych pisarzowi.	dyrektor nauczyciele opiekun poczty sztandarowego	uczniowie	uniwersalna
	Zorganizowanie rajdu pieszego „Śladami pobytu W. Czachórskiego i H. Sienkiewicza na terenie gminy Grabowiec”.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, poprzez organizację akcji nawiązujących do elementów języka łacińskiego: - „Sentencja na każdy dzień”- umieszczanie sentencji łacińskich na gazetkach klasowych i tablicach na korytarzu.	SU wychowawcy klas bibliotekarze	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

<i>Wspomaganie rozwoju ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości.</i>				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki
<i>Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.</i>	Dostosowanie wymagań do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.	wszyscy nauczyciele, pedagog, psycholog	uczniowie	uniwersalna
	Respektowanie zaleceń zawartych w opinii i orzeczeniach.	wszyscy nauczyciele pedagog, psycholog	uczniowie posiadający wymienione dokumenty	uniwersalna
	Prowadzenie porad, konsultacji.	nauczyciele, pedagog psycholog	Uczniowie rodzice	uniwersalna
	Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych i wychowawczych.	nauczyciele, pedagog psycholog	uczniowie	uniwersalna
	Realizacja zadań pomocy PP: monitorowanie i ewaluacja udzielania pomocy zgodnie z rozporządzeniem MEN i procedurami wewnętrznymi.	nauczyciele pedagog psycholog	uczniowie	uniwersalna
	Współpraca z rodzicami na linii rodzic-nauczyciel-wychowawca-specjaliści. Kierowanie na badania do PPP i innych specjalistycznych instytucji.	wychowawcy pedagog psycholog	rodzice	uniwersalna
<i>Stymulowanie i wspieranie intelektualnego rozwoju ucznia.</i>	Kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych. Prowadzenie zajęć: szachowych, kodowania i programowania, Prowadzenie zajęć lekcyjnych metodą projektu, Prowadzenie kółek rozwijających zainteresowania. Udział szkoły w „Code Week”.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

	Organizowanie: - zajęcia z uczniem zdolnym, - zajęć kreatywnych.			
	Rozwijanie i prezentacja umiejętności językowych uczniów podczas: Europejskiego Dnia Języków, Międzyszkolnego Konkursu Piosenki Angielskiej, Konkursu Wiedzy o Krajach Anglojęzycznych KWOKA 2023, obchodach Dnia Świętego Patryka.	nauczyciele języków obcych	uczniowie	uniwersalna
	Motywowanie uczniów do nauki. Podkreślenie jej roli w dalszej edukacji.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
Wyrównywanie szans edukacyjnych. Pomoc uczniom z trudnościami w nauce. Wsparcie indywidualnego rozwoju ucznia zdolnego.	Zajęcia: -dydaktyczno-wyrównawcze, -korekcyjno-kompensacyjne, -rozwijające umiejętność uczenia się, -rozwijające kompetencje emocjonalno- społeczne, -logopedyczne, -inne o charakterze terapeutycznym	nauczyciele specjaliści	uczniowie	uniwersalna
	Stosowanie różnorodnych form i metod aktywizujących, umożliwiających osiągnięcie sukcesu na miarę możliwości każdego ucznia.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Warsztaty -Jak się uczyć skutecznie?- „Techniki uczenia się wybranych treści”.	nauczyciele pedagog psycholog	uczniowie	uniwersalna
Odkrywanie talentów i predyspozycji psychofizycznych. Stwarzanie warunków do rozwoju kreatywności, przedsiębiorczości,	Rozwijanie zainteresowań uczniów - udział uczniów w projektach edukacyjnych.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Spotkania i warsztaty tematyczne.	nauczyciele wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Przygotowywanie uczniów do konkursów i olimpiad przedmiotowych.	nauczyciele	uczniowie	selektywna
	Doradztwo zawodowe.	doradca	uczniowie rodzice	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

<i>podejmowania inicjatyw oraz pracy zespołowej.</i>	Prezentacja umiejętności artystycznych oraz innych umiejętności uczniów podczas imprez i uroczystości szkolnych i środowiskowych.	zespół artystyczny i humanistyczny	uczniowie	uniwersalna
	Udział uczniów w pokazach pod patronatem wyższych uczelni.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Praca z uczniem zdolnym.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
<i>Zachęcanie uczniów do systematycznej nauki, wywiązywania się z obowiązków.</i>	Kontrola ocen i frekwencji.	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Zebrania rodzicielskie, konsultacje dla rodziców, uczniów. Motywowanie rodziców dzieci z trudnościami w nauce do częstszego spotykania się z nauczycielami przedmiotów.	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Spotkania z pedagogiem, psychologiem.	pedagog psycholog	uczniowie	uniwersalna
<i>Ukazywanie sposobów, metod, technik efektywnej nauki, jej wartości, użyteczności w życiu człowieka.</i>	Lekcje informatyki, programowania, nowoczesne techniki, wykorzystanie Laboratorium Przyszłości.	nauczyciele informatyki, techniki	uczniowie	uniwersalna
	Godziny wychowawcze.	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna

Działalność profilaktyczna

Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki
<i>Ochrona społeczności szkolnej przed zachorowaniem na Covid-19 i rozprzestrzenianiem się epidemii w środowisku szkolnym.</i>	Przekazanie informacji uczniom o zagrożeniu biologicznym SARS-CoV-2, drogach rozprzestrzenia się wirusa, objawach choroby oraz skutków dla zdrowia- wykorzystanie pakietów edukacyjnych MEiN.	wychowawcy klas	uczniowie	uniwersalna
	Przekazanie rodzicom drogą elektroniczną, na zebraniach aktualnych komunikatów GIS, MEiN z wytycznymi dotyczącymi postępowania w sytuacji zagrożenia pandemią.	wychowawcy	rodzice / opiekunowie prawni, pełnoletni uczniowie	uniwersalna
	Ograniczenie dostępu osobom z zewnątrz na teren budynku szkolnego- strefa Rodzica.	dyrektor, pracownicy obsługi	rodzice	uniwersalna
	Wyposażenie sal lekcyjnych, świetlicy, szatni przy salach gimnastycznych, pomieszczeń wejściowych, stołówki, toalet w środki dezynfekujące wraz z dołączonym komunikatem o obowiązku dezynfekcji rąk.	dyrektor, wychowawcy klas	uczniowie	uniwersalna
	Organizacja „Tygodnia Chorób Zakaźnych”.	nauczyciel biologii	uczniowie rodzice	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

<p>Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom.</p>	<p>Omówienie obowiązujących w szkole procedur bezpieczeństwa. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami pracowni, sali gimnastycznej, świetlicy szkolnej, placu zabaw, sali zabaw, wycieczek oraz procedurami postępowania w sytuacji zagrożenia, zasad bezpiecznego poruszania się na ulicy poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajęcia edukacyjne • konkursy • przedstawienia • wyjścia • wycieczki • prowadzenie różnych akcji: „Bezpieczne wakacje”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczni na drodze”. 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, nauczyciele świetlicy</p>	<p>rodzice / opiekunowie prawni, uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>
	<p>Przekazanie zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpiecznego poruszania się po budynku szkolnym, • właściwego korzystania z autobusu szkolnego (oczekiwania na autobus, przejazdu autobusem, wsiadania i wysiadania z autobusu). • przeprowadzanie pogadań o konieczności zachowania ostrożności podczas zabaw na lodzie, śniegu, nad wodą – przed feriami zimowymi i wakacjami. 	<p>wychowawcy, wychowawcy świetlicy, opiekunowie uczniów podczas dowożenia</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>
	<p>Organizacja spotkań z przedstawicielami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • policji -zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym, • uczestniczenie w akcjach ogólnopolskich dotyczących bezpieczeństwa. 	<p>wychowawcy nauczyciele</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>

Program wychowawczo-profilaktyczny

	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie kursu na kartę rowerową. 			
Podnoszenie standardów związanych z bezpieczną szkołą.	<p>Organizowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dyżurów nauczycieli, • opieki nauczyciela podczas dowożenia uczniów autobusem szkolnym, • organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych podczas dni dodatkowo wolnych od zajęć dydaktycznych, • zapewnienie opieki świetlicowej uczniom oczekującym na autobus szkolny po zakończeniu zajęć, • monitoring wizyjny. • próbna ewakuacja. 	nauczyciele opiekunowie	uczniowie	uniwersalna
Przemoc i agresja rówieśnicza.				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki
Zapobieganie wszelkim przejawom agresji.	<p>Przestrzeganie zasad i regulaminów obowiązujących w szkole.</p> <p>Prowadzenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prelekcji o tematyce zachowań agresywnych oraz wynikających z nich konsekwencji, • omawianie zjawiska agresji i przemocy z wykorzystaniem różnych zasobów min. literatury, filmów, • warsztatów pozwalających na zdobycie umiejętności interpersonalnych „Jak reagować w sytuacji przemocy, konfliktu rówieśniczego?” • lekcje z emocjami- „Jak dbać o swój nastrój?” 	pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

<i>Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.</i>	Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych oraz kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych: <ul style="list-style-type: none"> • warsztaty, • praca w grupach, • realizacja projektów, • Dzień bez agresji i przemocy. 	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Eliminowanie zachowań agresywnych poprzez kształtowanie umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów: <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie bieżących sytuacji szkolnych, rozmowy z pedagogiem, • praca w grupach w oparciu o kontrakty, umowy klasowe, • ćwiczenie zasad negocjacji i mediacji, • konsultacje prowadzone przez specjalistów. 	wychowawcy pedagog psycholog nauczyciele	uczniowie	selektywna
<i>Zaangażowanie rodziców do współpracy przy promowaniu poprawnego stylu zachowania- przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocowym.</i>	Wspieranie pracy wychowawcy, nauczyciela przez rodziców poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • konsultacje indywidualne • porady • udział rodziców w szkoleniach, warsztatach organizowanych przez szkołę- podnoszenie kompetencji wychowawczych. 	pedagog psycholog wychowawcy	uczniowie rodzice	uniwersalna
Cyberprzemoc				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki

Program wychowawczo-profilaktyczny

Uświadomienie uczniom skali zagrożeń związanych z cyberprzemocą oraz korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.	Przeprowadzenie cyklu spotkań nt. cyberprzemocy i zagrożeń jakie z nią związane.	pedagog	uczniowie	uniwersalna
	Przeprowadzenie zajęć i warsztatów na godzinach z wychowawcą, lekcjach informatyki dotyczących bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci. Ochrona danych osobowych. Prawa autorskie (plagiat).	wychowawcy, informatycy	uczniowie	uniwersalna
	Udział w obchodach Dnia Bezpiecznego Internetu.	nauczyciel informatyki	uczniowie	uniwersalna
	Lekcje kształcenia informatycznego przy wykorzystaniu scenariuszy zajęć: - www.sieciaki.pl , - pakiety edukacyjne Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, - Akademia NASK, - www.dzieckowsieci.pl , - www.cybernauci.edu.pl , - www.superbelfrzy.edu.pl	nauczyciel informatyki	uczniowie	uniwersalna
Uwrażliwienie na zjawisko agresji internetowej.	Monitorowanie zachowań uczniów dotyczące cyberprzemocy na terenie szkoły i reagowanie w przypadku pojawienia się zachowań niepożądanych.	pedagog psycholog	uczniowie	uniwersalna
	Kształtowanie aktywnej postawy działania w przypadku pojawienia się zjawiska cyberprzemocy względem nich samych, bądź w sytuacji bycia świadkiem zdarzenia. Uświadomienie, czym jest nieudzielenie pomocy lub brak reakcji w przypadku doświadczania cyberprzemocy przez innych.	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Promowanie bezpośrednich form komunikacji i alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów, w tym bezpieczne i celowe wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych podczas kształcenia na odległość.	wszyscy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

<i>Podniesie kompetencji profilaktycznych rodziców w zakresie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni przez ich dzieci.</i>	Poradnictwo psychoedukacyjne dla rodziców prowadzone przez szkolnych specjalistów.	pedagog, psycholog	rodzice	uniwersalna
	Przeprowadzenie szkolenia dla rodziców: „Cyberprzemoc i nowe zagrożenia w Internecie”.	informatycy	rodzice	uniwersalna
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki
<i>Przekazywanie wiedzy na temat psychoaktywnych środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</i>	Realizacja programów profilaktycznych, spotkań, pogadank, prelekcji nt. szkodliwości alkoholu, narkotyków, dopalaczy, uzależnienia od komputera, e-papierosów. Dostarczanie informacji o mechanizmach i niebezpieczeństwach używania substancji psychoaktywnych (dopalacze, narkotyki, alkohol, nikotyna) poprzez prelekcje, prezentacje, spotkania, warsztaty, broszury, ulotki, plakaty itp.	wychowawcy, pedagog psycholog	uczniowie rodzice	uniwersalna
	Kształtowanie umiejętności interpersonalnych: <ul style="list-style-type: none"> • asertywności, • samooceny, samoświadomości, • odpowiedzialności, • rozwiązywania problemów, • wybierania pozytywnych wzorców zachowań. 	nauczyciele psycholog pedagog	uczniowie	uniwersalna
Promowanie zdrowego stylu życia.				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki
<i>Uczenie odpowiedzialności za własne zdrowie i zdrowie innych.</i>	Udział uczniów w programach i projektach edukacyjnych dotyczących zdrowia i higieny: <ul style="list-style-type: none"> • „Śniadanie daje moc”, • „Trzymaj formę”, 	wychowawcy, nauczyciele	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

	<p>Organizacja konkursu sportowego „Skakanka”,</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkolny turniej piłki siatkowej, - Igrzyska powiatowe w piłce siatkowej dziewcząt i chłopców, - szkolny turniej piłki nożnej, - Dzień wiosny (Igrzyska starożytne) <p>-prezentacje i filmy zachęcające do aktywnego wypoczynku i zdrowego stylu życia.</p>			
	<p>Organizowanie lekcji dotyczących:</p> <ul style="list-style-type: none"> • higieny, estetyki i kultury spożywania posiłków w stołówce szkolnej, • higieny osobistej ucznia, • zdrowego odżywiania, • promocji zdrowego stylu życia – czynników pozytywnych i negatywnych wpływających na zdrowie, w tym wdychania dymu tytoniowego, spożywania napojów energetyzujących. • prezentacja filmów edukacyjnych i broszurek informacyjnych dotyczących skutków palenia tytoniu, • spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież. • prezentowanie prasy, broszurek prozdrowotnych. 	<p>wszyscy nauczyciele bibliotekarze pedagog psycholog</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>
	<p>Organizowanie spotkań z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lekarzem, • wizyty w gabinecie stomatologicznym. 	<p>wychowawcy</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>
<p><i>Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia</i></p>	<p>Organizowanie wyjść, wycieczek, rajdów, wyjazdów na lodowisko, zawodów sportowych.</p> <p>Rola sportu w pozbywaniu się nadmiernych emocji.</p>	<p>nauczyciele wychowawcy</p>	<p>uczniowie</p>	<p>uniwersalna</p>

Program wychowawczo-profilaktyczny

Wdrażanie do zdrowego odżywiania, zapobieganie chorobom metabolicznym.	Przeprowadzanie lekcji na temat racjonalnego odżywiania się. Systematyczne zachęcanie uczniów do dbania o własne zdrowie poprzez spożywanie w szkole zdrowego drugiego śniadania.	wychowawcy nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
Kształtowanie postaw proekologicznych.				
Zadanie	Sposoby i formy realizacji	Odpowiedzialny	Odbiorca	Typ profilaktyki
Wzmocnienie edukacji ekologicznej.	Udział uczniów w akcjach: <ul style="list-style-type: none"> • „Sprzątanie Świata”, • sprzątnięcia najbliższego otoczenia – podwórka gospodarstwa. 	wychowawcy	uczniowie	uniwersalna
	Zorganizowanie akcji Dzień Ziemi – happening.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Promowanie świąt związanych z ekologią i ochroną środowiska: <ul style="list-style-type: none"> • Dzień Drzewa, • Dzień Wody, • Dzień Niezapominajki. 	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Udział uczniów: <ul style="list-style-type: none"> • w programach edukacyjnych o tematyce ekologicznej, • konkursach szkolnych i pozaszkolnych o tematyce ekologicznej np. szkolny konkurs geograficzny „Przez Polskę i Europę”, „Przyrodnik Roku”. 	nauczyciele organizatorzy	uczniowie	uniwersalna
	Organizowanie wycieczek: <ul style="list-style-type: none"> • krajoznawczo – turystycznych, 	wychowawcy rodzice	uczniowie	uniwersalna

Program wychowawczo-profilaktyczny

	<ul style="list-style-type: none"> • rajdu rowerowego – pomniki przyrody na terenie gminy, najciekawsze zakątki w naszym regionie 			
	Udział w programie stypendialnym „Lider wiedzy i ochrony środowiska”	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	Poznanie pomników ochrony przyrody na terenie gminy oraz parków krajobrazowych na terenie województwa.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Podziwianie walorów środowiska przyrodniczego naszej gminy – góra zamkowa, Siedlisko, Bronisławka, Dańczypol, Grabowczyk, Rogów – piesze wycieczki.	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Przeprowadzenie zbiórki surowców wtórnych: zużytych baterii, makulatury, elektroodpadów, zakrętek na rzecz osób potrzebujących.	wychowawcy rodzice	uczniowie	uniwersalna
	Zorganizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi: leśniczym, pracownikiem Lubelskich Parków Krajobrazowych	nauczyciele	uczniowie	uniwersalna
	Dokarmianie ptaków zimą – przygotowanie karmników, zbiórka zboża.	nauczyciele wychowawcy	uczniowie	uniwersalna

11. Kryteria efektywności.

1. Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.
2. Wszyscy nauczyciele realizują *Program Wychowawczo - Profilaktyczny*, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy.
3. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji.

12. Ewaluacja programu.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analizę dokumentacji,
3. przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli (czynniki ryzyka i czynniki chroniące),
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez Dyrektora Szkoły. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Wyniki ewaluacji są jawne, prezentowane w postaci sprawozdania. Z jego wersją Dyrektor zapoznaje Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców.

Natomiast w klasach I – III szkoły podstawowej w celu dokonania ewaluacji programu wychowawczego ustala się poniższe kryteria efektywności działań wychowawczo-profilaktycznych i opiekuńczych.

Ewaluację przeprowadza się wg następującej procedury:

Na koniec każdego okresu i roku szkolnego wychowawca oddziałów I-III szkoły podstawowej wspólnie z uczniami dokonuje badania efektywności podjętych działań profilaktycznych, których wyniki przedstawia dyrektorowi – w terminie określonym w kalendarzu działań związanych z zakończeniem okresu lub roku szkolnego

a) kryteria efektywności działań profilaktycznych.

Uczeń:

1. radzi sobie z emocjami,
2. jest komunikatywny,
3. potrafi dokonać samooceny,
4. nie spożywa alkoholu, narkotyków,
5. nie pali papierosów,
6. dba o higienę osobistą,
7. dba o własne bezpieczeństwo,
8. dba o bezpieczeństwo innych.

1. Każde zadanie punktuje się – oddzielnie dla każdego ucznia – w skali:

Osiągnięcia	Liczba punktów
Brak efektów	0
Efekt połowiczny/częściowy	0,5
Efekt całkowity	1

2. Efekt realizacji danego zadania dla całego oddziału oblicza się jako średnią uzyskanych wyników dla poszczególnych członków oddziału.

Szkoła Podstawowa – klasy I – III

Uczeń:

1. nie wagaruje,
2. nie spóźnia się na zajęcia¹,
3. na bieżąco usprawiedliwia nieobecności,
4. prowadzi zeszyty przedmiotowe oraz ma potrzebne przybory,
5. wywiązuje się z obowiązków dyżurnego,
6. dba o porządek w miejscu pracy, klasie i szkole,
7. nie przeszkadza nauczycielowi w prowadzeniu zajęć,
8. aktywnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań,

¹ Nie brane są pod uwagę spóźnienia usprawiedliwione przez wychowawcę w ustalonym terminie.

9. wykonuje polecenia nauczyciela lub innego pracownika szkoły,
10. szanuje sprzęt szkolny,
11. umie korzystać ze środków komunikacji publicznej (w tym autobusu szkolnego),
12. poprawnie zachowuje się w różnych miejscach na terenie szkoły (pracownia, korytarz, toaleta, hala, biblioteka, stołówka),
13. nie używa wulgaryzmów,
14. nie stosuje agresji psychicznej i fizycznej wobec innych,
15. uczestniczy w organizacji uroczystości, imprez oraz akcji oddziałowych i szkolnych²,
16. godnie zachowuje się poza szkołą.

---

² Nie brane jest pod uwagę zaangażowanie materialne.

Program wychowawczo-profilaktyczny

1. Tabela – wyniki efektywności działań wychowawczych, profilaktycznych i opiekuńczych w oddziale ...

Nr kol.	Numer kryterium																										Suma		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26			
Suma																													
Średnia																													

